

Fransanı daha böyük iflas gözləyir

2020-ci ilin payızında, 44 günlük Vətən müharibəsində torpaqlarımızın işğaldan azad edilməsi və ötən il keçirilən antiterror əməliyyatlarında Azərbaycan ərazisində erməni separatçılığına son qoyulması müasir tariximizin ən böyük hadisələridir.

Bunlar həm də Azərbaycanın tarixin ən qüdrətli dövlətinə çevrilməsinin, inkişafının və yüksəlişinin təcəssümüdür. İndi Qarabağ başdan-başa quruculuq meydanına çevrilib. Yeni yaradılan dünya standartlarına uyğun yolları, körpüləri, su-elektrik stansiyalarını, yaşayış məhəllələrini, yerli memarlıq üslubunda ucaldılan yüksəkmərtəbəli binaları, ən nəhayət, qaçqın və köçkünlərin öz dədə-baba yurdlarına qayıdışını özünə böyük dərd edən Fransa, daha doğrusu, onun prezidenti Emmanuel Makron hər vaxtları Azərbaycanla münasibətləri korlamağa çalışır. Bütün Yelisey sarayı az qala ölkənin problemlərini bir kənara qoyaraq Ermənistanı və onun məsələlərini prioritet kimi götürüb. Afrikadakı keçmiş müstəmləkələrindən bircasına qovulan Fransa daxili və xarici problemlərinin məngənəsində məhvə yuvarlana-yuvarlana Ermənistanın və erməni separatçıların "qayğıları" ilə məşğuldur. Fransa hakimiyyətinin Azərbaycan əleyhinə apardığı yalan, böhtan kampaniyası nəinki ölkəmizdə, eləcə də hadisələrə düzgün yanaşan, reallıqları olduğu kimi qiymətləndirən

və dəyər verən digər dövlətlərdə də böyük ikrah hissi doğurur.

Fransanın beynəlxalq hüquq normalarına və prinsiplərinə açıq hörmətsizlik nümayiş etdirərək Azərbaycanın ərazi bütövlüyünə və suverenliyinə qarşı qərəzli və ədalətsiz addımlar atmasına indi Avropada da mənfi münasibətin şahidi oluruq. Amma bütün bunlardan fransızlar lazımı nəticə çıxarmırlar. Fransanın Azərbaycandakı səfiri Ann Buayonun məsləhətləşmələr üçün geri çağırılması da bu ölkənin uğursuz siyasətinin təsdiqidir.

Xatırladaq ki, Azərbaycan heç vaxt Fransa ilə münasibətlərin gərginləşməsində təşəbbüskar tərəf olmayıb. Əksinə, ikitərəfli əlaqələrdə qarşılıqlı etimadın möhkəmlənməsinə, münasibətlərin beynəlxalq hüquq normalarına uyğun, bir-birinin maraqlarına hörmət prinsipləri əsasında qurulmasına çalışıb. Amma Paris tamamilə fərqli mövqe sərgiləyir. Xarici İşlər Nazirliyinin mətbuat katibi Ayxan Hacıadə də məsələyə bu fonda nəzər salaraq bildirir ki, məhz Azərbaycanın razılığı əsasında Fransanın 25 ilə yaxın müddətdə vasitəçilik roluna baxmayaraq, bu ölkənin 2020-ci il Vətən müharibəsindən sonra açıq-aşkar anti-Azərbaycan addımları hər kəsdə təəccüb doğurur: "Fransa tərəfinin Azərbaycanı birtərəfli hərəkətlərdə təqsirləndirməsinə baxmayaraq, ölkəmizin Parisə qarşı addımları və verdiyi rəsmi bəyanatlar yalnız bu ölkənin destruktiv fəaliyyətinə cavab xarakterli olub. Bu qarayaxma kampaniyasına baxmayaraq, tərəfimizdən hər zaman dialoq qapı-

ları açıq saxlanılıb. Fransa xüsusilə son 3 il yarım müddətdə atdığı addımlarla Azərbaycanla Ermənistan arasında suverenlik və ərazi bütövlüyü əsasında əlaqələrin normallaşdırılması söylərini ciddi şəkildə sual altına qoyub və vəziyyətin gərginləşməsinə rəvac verir".

Fransanın BMT Təhlükəsizlik Şurasında, Avropa İttifaqı, frankofoniya kimi təşkilatlarda və digər beynəlxalq platformalarda dəfələrlə Azərbaycan əleyhinə qərəzli layihələrin təşəbbüskar olması bu ölkənin bitərəf vasitəçi iddialarının tamamilə əsassız olduğunu sübuta yetirib. Fransa Senatının və Milli Assambleyasının destruktiv və təxribatçı addımları Cənubi Qafqaz regionunda vəziyyətin gərginləşməsinə xidmət edir, sülh gündəliyinin həyata keçirilməsinə, Azərbaycan və Ermənistan arasında münasibətlərin normallaşmasına zərbə vurur. Məhz Fransada hakim partiyanın nümayəndələrinin təşəbbüsü ilə bu ölkənin parlamentində ölkəmizə qarşı çoxsaylı əsassız ittihamların, təhqir və təhdidlərin əks olunduğu, Azərbaycanın ərazi bütövlüyünə və suverenliyinə qarşı çıxan keçmiş qondarma rejimi tanıyan qərar və qətnamələr qəbul edilib. Bu müddət ərzində Fransa ərazisində mövcud azərbaycanofob mühitin nəticəsi olaraq radikal erməni qruplarının dəfələrlə Azərbaycanın Parisdəki səfirliyinə qarşı özündə vandalizm və terror elementlərini ehtiva edən cinayət əməlləri törətməsi və Fransa tərəfinin bunun qarşısını almaq üçün heç bir tədbir görməməsi onun erməni vandalizmini himayə etdiyini, Azər-

baycana qarşı açıq diskriminasiyaya yol verdiyini bir daha sübut edir. Eləcə də ağılasığmaz addım kimi XIX əsr görkəmli Azərbaycan şairi Xurşidbanu Natəvanın büstünə qarşı vandallıq aktlarının törədilməsi, hökumət tərəfindən bunun qarşısının alınması üçün heç bir tədbirin görülməməsi rəsmi Parisin ölkəmiz əleyhinə kampaniyasının tərkib hissələridir. Azərbaycanın BMT-nin İqlim Dəyişikliyi üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyasına (COP29) sədrliyini və evsahibliyini hədəfə alan, çağırışlar edən Fransanın Azərbaycanı birtərəfli addımlarda təqsirləndirməsi də tam əsassızdır. Bununla yanaşı, Ermənistanın geniş şəkildə silahlanmasını həyata keçirən, bölgədə militarizmi təşviq edən Fransanın addımlarının sülhə xidmət etmədiyi gün kimi aydındır. Cənubi Qafqaz regionunun təhlükəsizliyi üçün təhdid törətmiş, Azərbaycanın qətiyyətli söyləri ilə artıq tarixə qovuşmuş Ermənistan-Azərbaycan münaqişəsinin 30 ilə yaxın bir müddətdə həll edilməməsinin əsas səbəblərindən biri də danışıqlar prosesində beynəlxalq vasitəçi rolunu oynamış bəzi dövlətlərin, xüsusən Fransanın Ermənistanın işğalına əsaslanan status-kvonu qoruyub saxlamağa çalışması olub.

Ümumiyyətlə, Fransanın Azərbaycanla bağlı atdığı bütün addımların mahiyyətinə, qəbul etdiyi qərarların məzmununa diqqət yetirdikdə, ölkəmizlə təzyiqli və təhdid dili ilə danışmaq cəhdlərini görmək olar. Fransa Cənubi Qafqazda gedən proseslərə müdaxilə etməyə çalışır və

Azərbaycanı bu məsələdə əsas maneə kimi görür. Bu bir daha təsdiq edir ki, Fransanın son illərdə həyata keçirdiyi xarici siyasət kursu bu ölkənin beynəlxalq münasibətlər sistemində nüfuzunun xeyli dərəcədə zəifləməsinə səbəb olub. Fransanın riyakarlığı, əslində, özünü məhv edir.

Görünən odur ki, rəsmi Parisin xarici siyasət strategiyası bir çox hallarda dünyada və regionda baş verən proseslərin yaratdığı reallıqları nəzərə almır. Paris bilməlidir ki, Azərbaycan tamamilə müstəqil siyasət yürüdü, başqa ölkələrin diktəsi ilə oturub-durmur. Azərbaycanın qəbul etdiyi qərarlar yalnız rəsmi Parisin qərəzli siyasi bəyanatlarına və qərarlarına cavab mahiyyətində olub. Fransa nəzərə almalıdır ki, Azərbaycanın xarici siyasətinin ən vacib prinsipi münasibətlərin qarşılıqlı hörmət, bir-birinin fundamental xarakterli maraqlarını nəzərə almaq şərti ilə qurulmasıdır. Təəssüf ki, Fransa tamamilə fərqli yanaşma nümayiş etdirir. Reallıq odur ki, Fransanın xarici siyasəti Avropa dəyərlərinə hörməti və dövlətlərin daxili işinə qarışmamağı özündə ehtiva etməlidir. Parisin Azərbaycana qarşı qərəzli addımları heç bir nəticə vermir, verməyəcək də. Əksinə, mövcud siyasi vəziyyət Azərbaycanın xeyrinə formalaşır. Bunları nəzərə almasa, riyakarlıqlar bu-ruşluğunda çabalayan Makronu və Fransanı daha böyük iflas gözləyir.

*Rəhman SALMANLI,
"Azərbaycan"*